

IN BERAAD

INFORMATIE VANUIT DE VLAAMSE ONDERWIJSRAAD VOOR SCHOLEN EN ONDERWIJSINSTELLINGEN

In de Vlaamse Onderwijsraad overleggen vertegenwoordigers uit het hele onderwijs-landschap en van de sociaal-economische en sociaal-culturele organisaties over het onderwijs- en vormingsbeleid. Op basis daarvan geeft de Vlor adviezen aan de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs en vorming en aan het Vlaams Parlement.

Een onderwijsremontada na corona

De Vlaamse Regering maakt 4,3 miljard euro vrij voor haar relanceplan 'Vlaamse Veerkracht'. Dat plan moet de welvaart en het welzijn van de Vlamingen helpen versterken na de coronacrisis. Binnen dat plan voorziet onderwijsminister Ben Weyts 585 miljoen euro voor - wat hij in voetbaltermen noemt - een remontada. Net zoals FC Barcelona in 2017 in zijn terugmatch tegen Paris Saint Germain in de Champions League zijn dreigende verlies kon omzetten in een 6-1 winst, moet het onderwijs een stevige comeback maken. De bedoeling is immers om met het Vlaamse onderwijs een voorsprong te maken en er beter uit te komen dan voor de coronacrisis. Om terug te keren naar de voetbalhelden: kan wat op het eerste zicht aartsmoelijk lijkt, omgezet worden in een historische winst?

Digitalisering: vertrekken vanuit scholen en duurzaam verankeren

Het belangrijkste speerpunt van die relanceplannen is de digitalisering van het leerplanchtonderwijs. De Vlor vindt het uiteraard zeer positief dat er extra middelen (375 miljoen euro) en beleidsinspanningen komen om ICT in onderwijs te bevorderen. De 'Digisprong' is een antwoord op een reële nood in het Vlaams onderwijs.

De wijze waarop een school digitaliseert, vloeit voort uit een doordachte pedagogische visie. De Vlor vindt dat de Digisprong te weinig vanuit dat principe vertrekt. De overheid kan zich slechts opstellen als facilitator in functie van de nood van schoolteams en moet scholen vrijlaten te kiezen voor een ICT-beleid in functie van hun pedagogisch project.

We vroegen de minister ook om geen tabula rasa te maken. Veel schoolteams zijn al jaren met digitalisering bezig in het kader van hun ICT-beleid. Het bestaande beleid van de scholen mag daarom zeker niet worden doorkruist. De nieuwe plannen moeten vertrekken vanuit wat bestaat en de nood en vraag van scholen onderzoeken en in kaart brengen.

Op dit moment is het onduidelijk of in de toekomst structureel meer middelen worden vrijgemaakt voor ICT. Om verdere ICT-integratie in onderwijs te doen slagen, is er nood aan blijvende investeringen in infrastructuur, onderhoud, softwarelicenties, competentiebevordering, expertise, opleiding en informatiebeveiliging.

- Lees het advies **Voorwaarden voor succesvolle ICT-integratie in onderwijs. Advies over de visienota 'Digisprong: van achterstand naar voorsprong' (21/01/2021)** op www.vlor.be/adviezen

De leraar meer waarderen. Maar hoe?

Het lerarenberoep staat onder druk. We zien het op school waar het steeds moeilijker wordt nieuwe collega's te werven. Of aan jonge collega's, die snel het beroep verlaten. We zien het in Grote Statistieken of in de manier waarop de coronacrisis leraren extra hard raakt.

Maar zonder sterke leraren, geen sterk onderwijs. Dat is duidelijk. Uit de bezorgdheid om het groeiende lerarentekort en kwaliteitsvol onderwijs wil de Vlor samen met u onderzoeken hoe we meer mensen kunnen motiveren om een sterke leraar te worden - én te blijven - binnen een maatschappij die de leraar ook naar waarde schat. Daarvoor hebben we u en uw ideeën nodig.

Ga naar deleraar.vlor.be en deel uw ideeën over het leraarschap en de opwaardering van het beroep

Investeren in levenslang leren

Met een 'Edusprong' wil de Vlaamse regering dan weer het volwassenenonderwijs versterken met een investering van 60 miljoen euro. Die plannen bouwen verder op de vele initiatieven die de centra voor volwassenenonderwijs en basiseducatie nu al nemen. De Vlor deed suggesties voor de uitwerking van de voorstellen en suggereerde extra acties. Zo vragen we om ook de nodige boost te geven aan het beleid rond leerloopbaanbegeleiding en daarin een prominente rol voor de Leerwinkels te voorzien.

De Vlor benadrukt ook de visie dat het leren in de eerste plaats een recht is en het volwassenenonderwijs een plek is om volwassenen samen te brengen en hun horizon te verruimen. Daarbij vragen we aandacht voor doelgroepen die niet per se naar werk geleid moeten worden. Zo moet er aandacht zijn voor ouders die door bijvoorbeeld een ICT-opleiding en/of NT2-lessen hun kinderen beter kunnen ondersteunen op school.

- Lees het advies 'Kiem voor een sterke relance van het volwassenenonderwijs' (30/03/2021) op www.vlor.be/adviezen

Lees verder op p2 ➔

Voorwaarden voor een relance van het hoger onderwijs

De Vlor boog zich ook over het relanceplan voor het hoger onderwijs. Via een **voorsprongfonds** wil de Vlaamse regering 60 miljoen euro investeren om het hoger onderwijs na de coronacrisis te versterken. Met die extra investeringen erkent de Vlaamse regering de belangrijke maatschappelijke rol die het hoger onderwijs in Vlaanderen vervult, alsook zijn voortrekkersrol op Europees niveau.

Het accent van de relance ligt op een toekomstbestendig en wendbaar opleidingsaanbod, levenslang leren in hoger onderwijs, en de kwaliteitsvolle verduurzaming van digitale onderwijsvormen. Drie zeer relevante speerpunten voor een versterking van het hoger onderwijs, maar de Vlor zou het nog krachtiger vinden mochten de instellingen op meerdere speerpunten tegelijk kunnen inzetten.

We vinden het jammer dat er in het Voorsprongfonds te weinig aandacht is voor andere opleidingen dan STEM-opleidingen, terwijl er nog heel wat andere opleidingen zijn die tot knelpuntberoepen leiden, zoals de lerarenopleiding en verpleegkunde. We missen ook aandacht voor kansengroepen en voor lerenden die leerachterstand hebben opgelopen in het leerplichtonderwijs omwille van de coronacrisis.

De Vlor pleit verder voor een meer effectieve en efficiënte operationalisering van de relanceplannen. De voorgestelde verdeling van middelen op basis van projectaanvragen zal immers alleen maar leiden tot concurrentie tussen de onderwijsinstellingen in plaats van de samenwerking die het Voorsprongfonds beoogt. We zijn ook vragende partij voor een werkwijze die een vlotte opstart van de initiatieven toelaat, zodat we het maximale uit de middelen kunnen halen.

- Lees het advies 'Voorwaarden voor een relance van het Vlaamse hoger onderwijs' (30/03/2021) op www.vlor.be/adviezen

Taalscreening bij kleuters

Merel Cottenie – Karel De Grote Sint Lucas

Vanaf volgend schooljaar is de taalscreening bij vijfjarige kleuters verplicht. Goed Nederlands kunnen spreken, speelt een cruciale rol om alle kinderen de nodige kansen te geven in hun verdere schoolloopbaan. Maar vooraleer die taalscreening wordt ingevoerd in de scholen, moet de overheid wel dringend werk maken van enkele kritische voorwaarden.

Communicatie over doel en gevolgen, ook naar ouders

We vroegen aan de minister om snel te communiceren over de taalscreening aan iedereen die bij onderwijs betrokken is: scholen, pedagogische begeleiding, CLB, maar ook ouders. Ruim voor de zomervakantie moeten zij een zicht krijgen op het doel van de taalscreening en de gevolgen die er al dan niet aan verbonden zijn. Dat is belangrijk om eventuele misverstanden over het instrument in het onderwijsveld te vermijden en bezorgdheden bij ouders weg te nemen.

Overgangsjaar

Het screeningsinstrument en de bijhorende handleiding zullen pas eind juni 2021 klaar zijn. Dat is zeer krap voor scholen. De Vlor vroeg de minister om het schooljaar 2021-2022 als een overgangsjaar te beschouwen waarin scholen voor de eerste keer de taalscreening afnemen, ervaringen kunnen opdoen met het opvolgen ervan en gestimuleerd worden om een schooleigen beleid uit te werken. De minister is bereid om zo'n inloopjaar te voorzien.

- Lees het advies **Taalscreening bij kleuters. Kritische voorwaarden om de taalscreening in scholen te implementeren (03/02/2021)** op www.vlor.be/adviezen

Doorgaande lijn tussen kinderopvang en kleuteronderwijs

De opvang van baby's en peuters en de kleuteropvang behoren tot een ander beleidsdomein dan het (kleuter)onderwijs. De Vlaamse regering wil die historisch gegroeide opdeling tussen Welzijn en Onderwijs verbreken en bereidt momenteel een projectoproep voor om (12) vernieuwende initiatieven te financieren die een praktijkmodel zullen ontwikkelen voor een doorgaande (ontwikkelings)lijn voor kinderen van nul tot zes jaar.

Welzijnsminister Wouter Beke vroeg de Vlor om advies over het besluit dat de principes voor die projecten vastlegt. We gaven aan alvast positief te staan tegenover de idee om projecten te ondersteunen die inzetten op een doorgaande lijn, maar vinden de contouren voor de projecten nog te vaag. Er is eerst nog verkennend werk nodig om de doelstellingen van de projecten scherp te krijgen. Ook pleiten we ervoor om de inbreng van Onderwijs te versterken.

- Lees het advies **over het besluit van de Vlaamse Regering over de financiering van vernieuwende projecten die inzetten op een doorgaande lijn tussen kinderopvang van baby's en peuters, kleuteronderwijs en kleuteropvang (31/03/2021)** op www.vlor.be/adviezen

De samenleving in de klas: nieuwe website met inspirerende voorbeelden over omgaan met maatschappelijke thema's op school

Van gezondheidsbevordering en verkeerseducatie tot wereldburgerschap, educatie en educatie voor duurzame ontwikkeling... Van scholen wordt verwacht dat ze kunnen inspelen op de meest uiteenlopende maatschappelijke vragen. Omdat dat niet altijd eenvoudig is, geeft de Vlaamse Onderwijsraad scholen inspiratie met een nieuwe website. Op www.samenlevingindeklas.be vind je hoe je 'nieuwe' thema's kan integreren met minimale inspanningen. De website geeft je inspiratie om in te zoomen op de uitdagingen die passen bij je eigen context, en dwarsverbanden met andere maatschappelijke uitdagingen te leggen. Dat alles natuurlijk binnen de wettelijke kaders en passend bij je eigen schoolbeleid! Scholen kunnen ook zelf inspirerende voorbeelden insturen via de website.

Voorwaarden voor kwaliteitsvolle proeven

Een van de speerpunten van het onderwijsbeleid van deze legislatuur is de invoering van gevalideerde, gestandaardiseerde en genormeerde proeven in alle scholen van het leerplichtonderwijs. Die GGG-proeven zijn voor het secundair onderwijs voorzien vanaf het schooljaar 2022-2023. Voor het lager onderwijs zijn ze gepland vanaf het schooljaar 2024-2025.

De Vlor vindt dat dergelijke fundamentele beslissing over onderwijs niet kan genomen worden zonder dat er draagvlak is. Eerst moeten de contouren duidelijk zijn en dan pas kunnen operationele stappen volgen. Voor de Vlor moet kwaliteitsontwikkeling de focus zijn bij het bepalen van het doel van de proeven. Daar mogen geen rechtstreekse gevolgen aan verbonden zijn voor leerlingen, leraren en scholen. Zo mogen de proeven geen gevolgen hebben voor studievoortgang, -oriëntering en attestering of leiden tot

een verplicht begeleidingstraject voor scholen. We zijn ook zeer bezorgd over de openbaarheid van de resultaten van de proeven. Wanneer die publiek zijn, zal dat gepaard gaan met ongewenste effecten, zoals rankings. Er is een degelijk juridisch kader nodig om de privacy van leerlingen en de anonimiteit van scholen te garanderen. Er zijn ook stevige garanties nodig dat de proeven niet zullen leiden tot een verenging van het streefbeeld bij leerlingen (wat zij moeten kennen) en bij scholen (welke kwaliteit ze moeten leveren).

- **Lees het advies over het beleidsvoornemen om gevalideerde, gestandaardiseerde en genormeerde proeven in te voeren (21/01/2021) op www.vlor.be/adviezen**

Steun voor ondernemingen die leerwerkplekken garanderen tijdens corona

De Vlaamse regering lanceerde een aanvullende stagebonus voor ondernemingen die tijdens de coronacrisis blijven inzetten op leerwerkplekken voor jongeren die alternerend leren. De Vlor vindt dat een goede zaak en suggereerde bij de minister een aantal mogelijkheden om die maatregel te versterken, nl. de termijn uitbreiden naar schooljaar 2021-2022 en het bedrag van de bonus differentiëren naargelang de grootte van de onderneming. We pleiten er ook voor dat scholen voldoende middelen krijgen om duaal leren mee op koers te houden.

- **Lees het advies over de wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering over de start- en stagebonus – schooljaar 2020-2021 (11/03/2021) op www.vlor.be/adviezen**

Leerlingen screenen en certificeren op competenties in zorgopleidingen dbso

In de zorgopleidingen van het lineair deeltijds beroepssecundair onderwijs moeten leerlingen normaal gezien verplicht een minimumaantal uren op de werkplek leren. Omwille van de coronacrisis was dat in de schooljaren 2019-2020 en 2020-2021 niet haalbaar. Op advies van de Vlor schrapte de minister de voorwaarde voorlopig en kunnen leerlingen tijdelijk hun diploma halen op basis van verworven competenties. Omdat daarover consensus is tussen onderwijsverstrekkers en de zorgsector, stelt de Vlor nu voor om dat ook te doen voor het schooljaar 2021-2022.

- **Lees het advies over het minimumaantal uren alternerend werkplekieren in de lineaire dbso-opleidingen van de zorgberoepen – schooljaar 2021-2022 (11/03/2021) op www.vlor.be/adviezen**

Programmaties in het secundair onderwijs

In januari en februari boog de Vlor zich over 2128 dossiers voor programmatie-aanvragen in het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs. Meer dan de helft daarvan ging over de tweede graad van het gewoon secundair onderwijs.

De weg van de aanvraag

Vooraleer de Vlaamse regering een beslissing neemt over een programmatie-aanvraag, is die al door een fijnmazig filtersysteem gegaan. Scholen dienen hun aanvragen in ten laatste op 30 november bij het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi). Zij controleren alle dossiers op ontvankelijkheid. De tweede week van december worden de ontvankelijke dossiers naar de adviesorganen doorgestuurd. Naast de Vlor zijn dat de Onderwijsinspectie en AgODi. Zij adviseren de aanvragen op basis van de criteria uit de regelgeving en een aantal bijkomende criteria. Voor de aanvragen voor duaal leren in het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs en voor studierichtingen van de tweede graad gewoon secundair met arbeidsmarkt-of dubbele finaliteit geeft sinds dit jaar ook de sociaal-economische adviesraad (SERV) advies. In de periode januari-maart gaan de respectieve adviezen naar de Vlaamse regering, die aan de hand van de verschillende adviezen een eindoordeel velt.

Modernisering

Dit is het eerste jaar waarin scholen voor de tweede graad de studierichtingen van het gemoderniseerd studieaanbod (matrix) effectief konden aanvragen. Ze hebben dat ook massaal gedaan. De trend om te vernieuwen, het aanbod uit te breiden of zich te (her)profilen, die we ook de voorgaande jaren al zagen, zet zich door. Nog nooit waren er zoveel gelijktijdige programmatie-aanvragen.

Enkele richtingen worden opvallend vaak aangevraagd, zoals Moderne talen in het aso, vaak door scholen die in de derde graad al een studierichting aanbieden waarin Moderne talen gecombineerd wordt met een andere pool. We zien ook heel wat aanvragen voor de tso-richtingen Maatschappij en welzijn/Maatschappij- en welzijnswetenschappen, Bedrijf en organisatie/Bedrijfswetenschappen en Biotechnieken/Biotechnische wetenschappen. Het gaat dan vaak om scholen die hun aanbod willen differentiëren naar doorstroom en dubbele finaliteit.

De Vlor vroeg aan de overheid om de scholen ook in de komende jaren voldoende ruimte te geven om doordachte keuzes te maken en in te spelen op evoluties op school en in de maatschappij. Daarnaast is er nood aan soepelheid voor de scholen als er nog wijzigingen gebeuren aan de matrix, de concordantietabellen en de koppeling met de beroepskwalificaties, aangezien ze zich nu nog gebaseerd hebben op de huidige matrix en concordantietabellen.

Heel wat scholen vragen een programmatie aan die in het verlengde ligt van een bijkomende of

eerdere aanvraag. Zo zijn er scholen die vorig schooljaar een nieuwe basisoptie opstartten en nu een logische bovenbouw aanvragen. We vroegen de Vlaamse regering dan ook om het aanvraagdossier van een school in zijn volledige context te bekijken en haar beoordeling op een logische manier in te vullen, hetzij gefaseerd, hetzij met een gelijk advies voor programmaties die in elkaars verlengde liggen in het kader van een herprofilering van een school.

De transitie van leren en werken naar duaal leren is ingezet. Dat vraagt veel van scholen, zowel op vlak van personeel als van logistiek. Centra voor beroepssecundair onderwijs moeten de omschakeling maken, maar kunnen het aanbod dbso nog niet concorderen naar een duaal aanbod. Concordanties binnen het stelsel voor Leren en Werken volgen een eigen tijdsplan dat nog door de Vlaamse Regering moet vastgelegd worden. Dat zal – alvast voor wat de start betreft – afwijken van de concordanties binnen het gewoon voltijds secundair onderwijs. Het lijkt de Vlor beter om de concordanties en de omzettingkalender voor die opleidingen af te wachten.

Meer flexibiliteit voor aanvragen buitengewoon onderwijs

Vanaf dit schooljaar wordt er aan de Vlor geen advies meer gevraagd voor de programmatieaanvragen voor structuuronderdelen in opleidingsvorm 4, zowel voor duaal als voor niet-duaal buitengewoon secundair onderwijs. Nieuw is dat scholen de programmatie van die structuuronderdelen nu op eender welk moment in het schooljaar kunnen aanvragen, uiterlijk twee maanden vooraleer de school het structuuronderdeel wil inrichten. Dat geeft hen meer flexibiliteit. Daarbij zal de overheid uiterlijk binnen de termijn van twee maanden na het indienen een beslissing moeten nemen. De Vlor ging in zijn advies een stapje verder en stelde voor om ofwel de procedure af te schaffen ofwel minstens te vervangen door een vereenvoudigde procedure.

Gedoojaar bij geen inschrijvingen

Als een school na een gunstige beslissing van de Vlaamse regering over een programmatie het volgende schooljaar geen leerlingen inschrijft voor dat structuuronderdeel, moet ze een nieuwe aanvraag indienen als ze het structuuronderdeel opnieuw wil inrichten. Om de scholen niet administratief te overbelasten, heeft de Vlor ervoor gepleit om in dat geval de goedgekeurde programmatie een jaar te verlengen.

- **Lees de adviezen over programmaties 2021-2022 voor:**
  - **niche-basisopties in de eerste graad gewoon secundair onderwijs (11/02/2021)**
  - **de tweede graad gewoon secundair onderwijs (11/02/2021)**
  - **de derde graad gewoon secundair onderwijs (11/02/2021)**
  - **een nieuwe school, een nieuwe opleidingsvorm of een nieuw type in het buitengewoon secundair onderwijs (21/01/2021)**
  - **niet-duale opleidingen in het buitengewoon secundair onderwijs (21/01/2021)**
  - **duaal leren in het buitengewoon secundair onderwijs (21/01/2021)**
  - **duaal leren in het gewoon secundair en in het deeltijds beroepssecundair onderwijs (21/01/2021) op www.vlor.be/adviezen**

Drempels wegwerken voor levenslang leren in hoger onderwijs

De OESO-cijfers bevestigen dat de participatie aan levenslang leren in Vlaanderen bijzonder laag is, ook in het hoger onderwijs. Slechts een klein deel van de volwassenen participeert na het behalen van het diploma aan initiatieven levenslang leren of behaalt op latere leeftijd nog een diploma hoger onderwijs. De Vlaamse regering wil tegen juni 2021 een ambitieus actieplan hebben om haar beleid inzake levenslang leren aan te scherpen. De Vlor is ervan overtuigd dat ook het hoger onderwijs daar een belangrijke rol in kan spelen. We vragen dat de overheid in haar actieplan maatregelen opneemt die de het levenslang leren in het hoger onderwijs kunnen stimuleren. Het gaat bijvoorbeeld over correcte informatie over het opleidingsaanbod, doordachte opleidingsincentives en een ruimere invulling van de eerder verworven competenties (EVC).

Voor aanbieders van levenslang leren moeten de drempels rond de financiering, zowel voor het identificeren van werkstudenten als voor het inrichten van een postinitieel aanbod levenslang leren in het hoger onderwijs, worden aangepakt.

Het aanbod levenslang leren in het hoger onderwijs moet meer flexibel worden georganiseerd via onder meer korte (onderdelen van) opleidingen (micro-credentials). Ook is het belangrijk dat de regelgeving aansluit op de nieuwe digitale en 'blended' onderwijsvormen en dat de verschillende spelers in het veld van levenslang leren samenwerken en afstemmen.

- Lees 'Drempels wegwerken voor het levenslang leren in het hoger onderwijs. Advies voor het Vlaams actieplan levenslang leren' (09/03/2021) op www.vlor.be/adviezen

Toekomstvisie voor de RTC

In samenspraak met de Regionale Technologische Centra (RTC) startte de minister een traject op dat moet leiden tot een verdere optimalisering van hun werking. Het is de ambitie die vernieuwde RTC-werking ten laatste op 1 september 2022 in werking te laten treden.

De Vlor stelt vast dat er een erg breed takenpakket voor de RTC wordt voorzien. Te veel verbreding en te weinig focus zal onvermijdelijk

leiden tot een minder kwaliteitsvolle realisatie van de opdrachten. Wij vrezen dan ook dat het gebrek aan focus en complementariteit de goede en gewaardeerde werking van de centra in het gedrang zal brengen. De Vlor pleit voor het behoud van de rol van facilitator en bruggenbouwer, specifiek gericht op het ondersteunen van arbeidsmarktgericht onderwijs. De RTC moeten innovatie in de klas binnenbrengen, de toegang tot infrastructuur faciliteren en inzetten op nauwe samenwerking met onderwijsverstrekkers en arbeidsmarktpartners.

- Lees het advies over de visienota 'Regionaal Technologisch Centrum. Streven naar optimalisering via structurele samenwerking met alle partners', (11/02/2021) op www.vlor.be/adviezen

TERUGBLIK: INTERACTIEVE INSPIRATIEDAG VOOR LERAREN EN ONDERZOEKERS

Op 26 mei 2020 stond de tweede editie gepland van School ♥ Onderzoek in Brussel. Daarmee wilden we de eerste editie met meer dan 400 inschrijvingen evenaren met, naast de keynote, 35 presentaties, een posterbeurs, professionaliseringssessies, lezingen, praatcafés, pitches en een 'ontmoetingsapp'. Het coronavirus besliste er echter anders over. 900 deelnemers schreven zich uiteindelijk in voor een ietwat afgeslankte digitale versie.

- ➔ Ga via www.vlor.be/verslagen naar het verslag van de plenaire lezingen, 27 keuzesessies en de digitale beurs.

IDENTITEIT EN WAARDEN IN DE KLASPRAKTIJK

In september 2020 verscheen 'Zonder wrijving geen glans', een praktijkgericht boek over identiteit en waarden op school en in de klas. Op 29 september 2020 had de Vlor een interactieve studiedag gepland om de praktijkwijzer bij het boek voor te stellen aan leraren, directies, zorgcoördinatoren, leerlingbegeleiders en CLB. Ook hier gooide corona roet in het eten. Om de informatie toch niet verloren te laten gaan, trokken we zelf naar de klaspraktijk. We lieten er enkele leerlingen en een leerkracht aan het woord over de spanningen rond identiteit en waarden. In het filmpje wordt ook in een notendop de inhoud van de praktijkwijzer voorgesteld.

- ➔ Bestel het boek en bekijk het filmpje op www.vlor.be/zonder-wrijving-geen-glans

Andere recent uitgebrachte adviezen

- ➔ Advies opleidingsprofielen Secundair Volwassenenonderwijs – maart 2021, Raad Levenslang en Levensbreed Leren, 30/03/2021
- ➔ Advies bijkomende onderwijsbevoegdheid cvo – maart 2021, Raad Levenslang en Levensbreed Leren, 30/03/2021
- ➔ Advies bijkomende onderwijsbevoegdheid dko – maart 2021, Raad Levenslang en Levensbreed Leren, 30/03/2021
- ➔ Advies over het Romecommuniqué en aandachtspunten voor Vlaanderen, Raad Hoger Onderwijs, 09/03/2021
- ➔ Advies over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid, Raad Levenslang en Levensbreed Leren, 28/01/2021
- ➔ Advies bij het voorontwerp van decreet over het onderwijs XXXI, Algemene Raad, 21/01/2021
- ➔ Advies bij de mededeling van de Vlaamse Regering 'Van leren en werken naar duaal leren en aanloopfase: een veilige haven voor elke leerling', Raad Secundair Onderwijs, 21/01/2021

In het kader van de overheidsmaatregelen om het coronavirus te bestrijden, paste de Vlor sinds maart 2020 zijn werking aan. Via digitale vergaderingen werken we verder aan adviezen en overleg. Dankzij de medewerking en flexibiliteit van de enthousiaste Vlor-leden blijven we de adviezen uitbrengen die nodig zijn voor de uitwerking van het verdere beleidsproces.

- ➔ www.vlor.be/adviezen

VLOR | vlaamse onderwijsraad

Koning Albert II-laan 37
1030 Brussel
www.vlor.be

Blijf op de hoogte van recente adviezen

Schrijf je in op de digitale nieuwsbrief van de Vlor op www.vlor.be

Volg de Vlor

@Vlor1

facebook

Vlaamse Onderwijsraad